

ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Gaujas iela 33A, Ādaži, Ādažu novads, LV-2164, tālr. 67997350, e-pasts dome@adazi.lv

LĒMUMS Ādažos, Ādažu novadā

2022. gada 28. decembrī

Nr. 595

Par telpas nodošanu bezatlīdzības lietošanā Carnikavas invalīdu biedrībai

Ādažu novada pašvaldības dome izskatīja Carnikavas invalīdu biedrības (reģistrācijas Nr. 40008014422, juridiskā adrese: Stacijas iela 5, Carnikava, Carnikavas pag., Ādažu nov., LV-2163 (turpmāk – Biedrība)) iesniegumu (pašvaldības reģ. Nr. ĀNP/1-11-1/22/5968), ar lūgumu piešķirt Biedrībai 2023. gadā bezmaksas lietošanā telpu Carnikavas kultūras namā “Ozolaine”, Biedrības biedru veselības veicināšanai.

Biedrības statūtos ir noteikti darbības mērķi: 1) mazināt invalīdu un pensionāru sociālo izolētību; 2) motivēt darboties, attīstīt savas prasmes; 3) aicināt līdzdarboties citus pagasta iedzīvotājus; 4) parādīt sabiedrībai, ka ir līdzvērtīgi sabiedrības locekļi.

Domes 2022. gada 23. februāra lēmuma Nr. 54 “Par nomas maksas noteikšanu Ādažu novada kultūras centra telpu nomu un pakalpojumu maksām” 8. punktā noteikts, ka telpu bezatlīdzības lietošana iespējama tikai Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā paredzētajos gadījumos, bet 3.1. apakšpunktā noteikta maksu par Carnikavas kultūras nama “Ozolaine” telpu nomu, t.i., maksa par Lielā zāles nomu ir 16,00 EUR/h bez PVN.

Minētā lēmuma 7. punkts noteic, ka ja telpas iznomā sociālās aizsardzības, kultūras, izglītības, zinātnes, sporta vai veselības aprūpes funkciju nodrošināšanai, kā arī biedrībām un nodibinājumiem, kuru darbība sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai tās daļai, it sevišķi, ja tā vērsta uz labdarību, cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzību, pilsoniskas sabiedrības attīstību, izglītības, zinātnes, kultūras un veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, vides aizsardzību, palīdzības sniegšanu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās, sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālās labklājības celšanai, nomas maksai var piemērot atlaidi līdz 75 %, pamatojoties uz Izglītības, kultūras, sporta un sociālās komitejas atzinumu.

Ādažu novada kultūras centra un tā struktūrvienību telpu bezatlīdzības lietošana iespējama tikai Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā paredzētajos gadījumos.

Valsts ieņēmumu dienesta Sabiedriskā labuma organizāciju reģistrā ir ieraksts, ka ar 08.11.2022. lēmumu 32.6/8.71/34886, no 15.11.2022. Biedrībai ir atņemts sabiedriskā labuma organizācijas statuss. Līdz ar to, Biedrība nav sabiedriskā labuma organizācija.

Likuma “Par pašvaldībām” 3. panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldība ar domes un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Minētā likuma 15. panta pirmās daļas 6. punkts noteic, ka pašvaldībai jānodrošina veselības aprūpes pieejamība, kā arī jāveicina iedzīvotāju veselīgs dzīvesveids un sports.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2. panta pirmā daļa nosaka publiskai personai pienākumu rīkoties ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkurai rīcībai ar tiem jāatbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai. Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas likuma 5. panta otrās daļas 5. punkts paredz, ka publiska persona savu mantu nodod privātpersonai vai kapitālsabiedrībai tai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu pildīšanai, arī publiskas personas pakalpojumu sniegšanai.

Atbalsts telpu piešķiršanai Biedrībai tās biedru veselību veicinošu pasākumu nodrošināšanai atbilst Ādažu novada Attīstības programmas (2021. - 2027.) vidējā termiņa prioritātes "VTP12: Iedzīvotāju dzīves stabilitāte un drošība" rīcības virziena "RV12.1: Ģimeņu politikas īstenošana" uzdevuma "U12.1.1: Sekmēt atbalstu daudz bērnu ģimenēm, senioriem un sociāli neaizsargātajām iedzīvotāju grupām" pasākumam "C12.1.1.2. Senioru sabiedriskās aktivitātes veicināšana un iesaistīšana sabiedriskajos procesos".

Nolūkā precizēt Biedrības iesniegumā izteikto lūgumu par telpu tautas namā "Ozolaine", Carnikavā, nodošanu bezatlīdzības lietošanā Biedrībai, Ādažu novada pašvaldība 2022. gada 2. decembra vēstulē Nr. ĀNP/1-12-1/22/1918 lūdza Biedrību līdz 2022. gada 6. decembrim iesniegt/precizēt informāciju par personu loku, kam būs pieejamas Biedrības piedāvātās aktivitātes. Proti, vai Biedrības piedāvātās aktivitātes būs publiski pieejamas ikvienam. Sazinoties ar Biedrības valdes locekli Ilzi Tjarvi tika noskaidrots, ka Biedrības piedāvātās aktivitātes būs publiskas un būs pieejamas ikvienam interesentam. Turklāt, Biedrības pārstāve precizēja, ka bezatlīdzības nomā lūdz nodot Carnikavas kultūras nama "Ozolaine" Lielo zāli.

Nemot vērā, ka pašvaldība darbojas patstāvīgi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses, kā arī Biedrības piedāvātās aktivitātes ir veselības veicināšana, ir lietderīgi nodot Biedrībai telpas Carnikavas kultūras namā "Ozolaine" bezatlīdzības lietošanā līdz 2023. gada 31. decembrim.

Administratīvā procesa likuma 68. panta otrā daļa noteic, ja piemērojamā tiesību norma neparedz ierobežojoša nosacījuma iekļaušanu administratīvajā aktā, iestāde to var ietvert, ja pati var lemt par attiecīgā administratīvā akta izdošanu vai tā saturu (1. punkts), kā arī lai panāktu administratīvā akta atbilstību tiesību normām (2. punkts). Savukārt tiesību normas trešā daļa paredz, ka nosacījumam jābūt samērīgam ar administratīvā akta saturu un jāatbilst administratīvā akta jēgai un mērķim.

Izdodot personai labvēlīgu administratīvo aktu, iestāde atbilstoši tiesību normu noteikumiem administratīvajā aktā var iekļaut ierobežojošus nosacījumus – termiņus, priekšnoteikumus, uzdevumus un atrunas. Administratīvā akta nosacījums nevar pastāvēt bez paša administratīvā akta. Ja iestāde, kā administratīvā akta nosacījumu noteikusi akta adresātam kādu pienākumu, šis nosacījums atzīstams par priekšnoteikumu tad, ja konkrētais administratīvais akts nestājas spēkā pirms attiecīgais pienākums ir izpildīts. Savukārt, ja attiecīgā pienākuma izpilde neietekmē akta spēkā stāšanos, šāds pienākums vērtējams kā administratīvā akta nosacījums – uzdevums. (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 27. decembra spriedums lietā Nr. A42174404 SKA-253/2007)

Sabiedriskā labuma organizāciju likuma 3. pants noteic, ka sabiedriskā labuma organizācijas ir biedrības un nodibinājumi, kuru statūtos, satversmē vai nolikumā norādītais mērķis ir sabiedriskā labuma darbība, kā arī reliģiskās organizācijas un to iestādes, kuras veic sabiedriskā labuma darbību, ja šīm biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskajām organizācijām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss un ja tās izlieto savus ienākumus darbībām, kurām nav komerciāla rakstura (izņemot šā likuma 11. panta septītajā daļā minēto gadījumu) un kuras vērstas uz sabiedriskā labuma darbības nodrošināšanu, ievērojot šā likuma 11. un 12. pantā noteiktos ierobežojumus. Domes 2022. gada 23. februāra lēmums Nr. 54 "Par nomas maksas noteikšanu Ādažu novada kultūras centra telpu nomu un pakalpojumu maksām" neparedz pašvaldībai piederošo telpu nodošanu bezatlīdzības lietošanā, kā vien

atlaides piemērošanu 75 % apmērā nomas maksai biedrībām, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai.

Politiska lēmuma būtību raksturo ne tik daudz lēmuma pieņēmējs, bet gan tas, vai lēmuma pieņēmējs lēmuma saturu ir tiesīgs noteikt brīvi (patvaļīgi), pēc saviem ieskatiem. Atšķirība starp politiskiem apsvērumiem un juridiskiem apsvērumiem, nosakot lēmuma saturu, ir šāda - politisku apsvērumu gadījumā lēmuma pieņēmējs brīvi var lemt par to, vai šāds lēmums ir labs vai slikts. "Labs" vai "slikts" lēmums ir relatīvi jēdzieni, kas balstīti lēmuma pieņēmēja uzskatos un vērtībās. Politiska lēmuma gadījumā lēmuma pieņēmēja rīcības brīvība tiesību normās noteiktajos ietvaros ir absolūta, proti, lēmuma pieņēmējam nav jāizdara lietderības apsvērumi (nav jāvērtē, vai lēmums ir piemērots, nepieciešams un atbilstošs).¹

Nemot vērā iepriekš minēto, kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 68. pantā noteikto, kā arī apstākli, ka šis lēmums satur politiskas gribas izšķiršanos (politisks lēmums), dome vienlaikus aicina Biedrību izvērtēt nepieciešamību reģistrēties Sabiedriskā labuma organizāciju reģistrā, jo neskatoties uz šo labvēlīgo lēmumu, Biedrībai netiek dota tiesiskā palāvība, ka šāds akcepts tiks piešķirts vienmēr. Turklāt, uzņēmumi, kas saņem atbalstu, neiegūst tiesisko palāvību par atbalsta likumību, ja vien tas nav piešķirts likumīgā procedūrā, un rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam būtu jābūt spējīgam nodrošināt, lai šī procedūra tiktu ievērota.² Proti, Biedrībai nevar būt tiesiskā palāvība par pašvaldībai piederošo telpu izmantošanu bez atlīdzības, ja tas ir piešķirts, neievērojot tiesību aktos noteikto procedūru un priekšnosacījumus.

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 6. punktu, 21. panta otro daļu, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. panta otrās daļas 4.¹ punktu un trešo daļu, kā arī Izglītības, kultūras, sporta un sociālo jautājumu komitejas 07.12.2022. atzinumu, Ādažu novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Nodot līdz 2023. gada 31. decembrim Carnikavas invalīdu biedrībai, reģistrācijas numurs 40008014422, juridiskā adrese: Stacijas iela 5, Carnikava, Carnikavas pag., Ādažu nov., LV-2163, bezatlīdzības lietošanā Carnikavas kultūras nama "Ozolaine" Lielo zāli (193,6 kv.m.) bez maksas, ar mērķi - organizēt biedrības biedriem pasākumus veselības veicināšanai:
  - 1.1. pirmdienās, no plkst. 9.00 līdz 10.30;
  - 1.2. trešdienās, no plkst. 9.00 līdz 10.30.
2. Pašvaldības administrācijas Juridiskajai un iepirkumu nodaļai līdz 2023. gada 6. janvārim sagatavot līguma projektu 1. punkta izpildei, iekļaujot Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. panta noteikumus, kā arī nosacījumu par epidemioloģiskās drošības prasību un ierobežojumu ievērošanu.
3. Pašvaldības izpilddirektoram parakstīt 2. punktā noteikto līgumu un organizēt lēmuma izpildes kontroli.

Pašvaldības domes priekšsēdētāja

K. Miķelsone

¹ Sk. Briede J., Danovskis E. Politiska lēmuma nozīme administratīvajās tiesībās. Jurista Vārds, 11.08.2015., Nr. 31 (883), 10. -14. lpp.

²

Sk. https://www.cobalt.legal/uploads/news/2171/2009_11_04_Saldo_nelikumigs_valsts_atbalsts_bistama_davan_a.pdf